Til Vækstforum for Region Midtjylland

Den 19. februar 2009

Århus Kommune
Kulturforvaltningen
Kultur og Borgerservice

Kulturforvaltningen
Vestergade 55
Postboks 619
8100 Århus C

Sagsbehandler
Lene Øster

Telefon 8940 2000
Direkte telefon

E-post kultur@aarhus.dk
E-post direkte leneo@aarhus.dk
www.aarhuskommune.dk

Regionalt samarbejde omkring Århus som Europæisk Kulturhovedstad i 2017

1. Baggrund

Århus Kommune ved Århus 2017 sekretariatet har i 2008 henvendt sig til Region Midtjylland med henblik på at afdække samarbejdsmuligheder i forbindelse med Århus' kandidatur som "Europæisk Kulturhovedstad i 2017".

På baggrund af de hidtidige kontakter og sonderinger og en vurdering fra 2017-sekretariatet, at projektet kan have en væsentlig betydning for regionen, har Vækstforum for Region Midtjylland på sit møde d. 24. november 2008 indstillet til Regionsrådet:

> "at det af de regionale udviklingsmidler reserveres 1 mio. kr. fordelt ligeligt på årene 2009 og 2010"

samt

> "der gennemføres et forprojekt med henblik på den regionale vækstindsats i forhold til Kulturhovedstadsprojektet".

Endvidere står der i indstillingen til Regionsrådet:

> " Århus Kommune og Regional Udvikling vil udforme forprojektet med henblik på forelæggelse for Vækstforum.
>
> Sekretariatet vurderer endvidere, at et projekt omkring kulturel kortlægning kan have muligheder for at opnå støtte under EU's strukturfondsmidler, KASK (Kattegat-Skagerak) programmet."

Indstillingen blev tiltrådt den 13. januar 2009.

2. Den regionale dimension

Internationale erfaringer peger på, at et kulturhovedstadsprojekt med fordel kan bygges op omkring et regionalt samarbejde.

Herved opnår projektet et større befolkningsmæssigt grundlag, det vil øge projektets synlighed regionalt, nationalt og internationalt, og mulighederne for at igangsætte større projekter og aktiviteter øges. Hertil kommer, at konkurrencesituationen med andre byer/områder i Danmark om at erhverve titlen som kulturhovedstad, vil styrke Århus' kandidatur.

I forhold til den regionale dimension i 2017-projektet anser Kulturforvaltningen Region Midtjylland som en oplagt partner med den overordnede interesse og det overordnede ansvar for at fremme regionens samlede vækst og kulturelle udvikling.

Ud over et samarbejde med Region Midtjylland vil det være naturligt at samarbejde med relevante og interesserede kommuner i regionen – eksempelvis oplandskommunerne til Århus og de større bykommuner. Men andre og mindre kommuner, som udviser interesse for projektet, skal naturligvis inddrages.

Spørgsmålet om 2017-projektets geografiske rammer er medtaget i den byrådsindstilling, som blev behandlet og tiltrådt af Århus Byråd den 14. januar 2009. (jf. afsnit 3)

Foruden kommuner og region kan og bør der etableres samarbejder med relevante kulturinstitutioner, virksomheder, videns- og uddannelsesinstitutioner m.v.

Der lægges desuden vægt på, at *det internationale aspekt* indtænkes i forhold til hele forløbet. Bl.a. ved at arbejde med eksisterende netværk, men også opdyrke nye – fx med kommende kandidater til Europæisk Kulturby. Der påtænkes også at afholde en international konference i efteråret 2009, hvor der kan tænkes nye modeller for samarbejde med henblik på at styrke de internationale forbindelser. Kulturbysatsningen vil ligeledes give anledning til værtskab for internationale events og konferencer i regionen.

Ud over at aflevere en ansøgning til EU er selve *processen* et vigtigt udviklingsprojekt i sig selv. Derfor lægges der vægt på, at de initiativer og aktiviteter, der sættes i gang, gavner og styrker både viden og netværk i kultursektoren samt i relaterede områder som fx byudvikling, turisme, mangfoldighed, de kreative erhverv og oplevelsesindustrien.

I relation til turismeaspektet vil det være hensigtsmæssigt at tænke en sammenhængende kulturturismestrategi og -samarbejde i regionen, hvor netop samspil mellem en række destinationer skal sikre en langt større samlet tiltrækningsevne - især når det gælder udvikling af internationale markeder. 2017 sekretariatet er bl.a. i dialog med Midtjysk Turisme om en kobling i relation til projektet med Midtjyske Oplevelsesbyer.

Kulturby-projektet knytter an til Vækstforums ambition om at fremme det kreative potentiale og de kreative erhverv i regionen, bl.a. ved at arbejde med tværsektorielle netværk og gennem udvikling af nye og

utraditionelle samarbejdsformer og metoder. Det i afsnit 4 omtalte kortlægningsprojekt vil forventeligt afdække yderligere muligheder for at opdyrke eksisterende og potentielle markeder.

3. Handlingsplan 2008-2012 for Århus 2017

Kulturforvaltningen har udarbejdet en handlingsplan for forberedelsesprocessen i 2017-projektet. Handlingsplanen dækker årene 2008-2012, dvs. frem til der er truffet beslutning om, hvilken dansk by, der skal have titlen som Europæisk Kulturhovedstad i 2017.
Handlingsplanen blev behandlet af Århus Byråd den 14. januar 2009.

Handlingsplanen skitserer de forskellige opgaver, der skal løses i forberedelsesprocessen:

- en række **netværksopgaver** med henblik på at udvikle samarbejde med kulturinstitutioner, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og medier

- etablering af den eksterne **organisation**, som skal gennemføre 2017-projektet

- en **finansieringsplan**

- en **PR- og marketingsplan** for projektet

- en række **indholdsbærende** forløb, der skal danne basis for selve forslaget til 2012, herunder

    - en omfattende *kulturel kortlægning* af Århus
    - en række *visionsseminarer* i foråret 2010
    - en række *2017 idéværksteder* i efteråret 2010
    - udarbejdelsen af selve *projektforslaget* 2011
    - *marketing og lancering* af projektforslag 2011/12

I handlingsplanen indstiller Kulturforvaltningen, at der indgås et samarbejde om projektet med Region Midtjylland samt relevante og interesserede kommuner, institutioner, virksomheder m.v. i regionen. Der lægges således op til, at 2017-projektet bygges op omkring en **regional netværksmodel**, og at der indgås konkrete og forpligtende **samarbejder** med regionale parter, herunder Region Midtjylland.

Den regionale dimension skal tænkes i forhold til *hele* projektets udformning og i hele forløbet fra 2009-2012.

Der er således tale om en markant udvidelse af selve planlægnings- og udviklingsopgaven, såfremt man vil inkludere regionen i denne udviklingsfase.

4. Samarbejde mellem Århus Kommune og Region Midtjylland

Umiddelbart vil samarbejdet mellem Århus kommune og Region Midtjylland indebære følgende:

- at der arbejdes frem imod en samarbejdsaftale mellem Århus 2017 og Region Midtjylland om årene 2009-2012. Samarbejdsaftalen bør rumme en indholdsmæssig del, der skitserer, hvilke opgaver, der skal sikre den regionale dimension i projektet

samt en økonomisk del, der beskriver Region Midtjyllands økonomiske forpligtelse i projektet

- at Region Midtjylland indtræder i den embedsmandsfølgegruppe, der oprettes med repræsentanter fra Århus Kommune

- at der etableres en regional arbejdsgruppe med repræsentanter fra Region Midtjylland, de seks nøglekommuner i regionen, som har udvist interesse for et samarbejde (Holstebro, Herning, Randers, Viborg, Silkeborg og Horsens Kommuner) samt evt. øvrige relevante parter

Herudover vil det indebære, at selve udviklingsarbejdet i 2009-2010 udvides i relation til, hvad der skitseres i handlingsplanen:

- kortlægningsprojektet 2009-10 kunne tilføjes følgende aspekter:

    - kortlægning af kulturelle netværk og samarbejder i regionen
    - en række mikrokortlægninger varetaget af de enkelte kommuner, baseret på samme model, som anvendes i Århus

- at der afholdes et regionalt præsentationsseminar i foråret 2009 med repræsentanter fra regionen (kulturlivet, erhvervslivet, medier samt politikere)

- at der holdes et antal visionsseminarer i foråret 2009 hvor fx halvdelen af visionsseminarerne placeres relevante steder i regionen (steder hvor indholdet/temaet og de fysiske rammer giver mening) og halvdelen i Århus

- at selve projektudviklingsarbejdet i 2010-11 naturligvis også involverer regionale partnere afhængig af den endelige samarbejdsmodel

- at det generelle informationsarbejde udvides, herunder website, foldere, pressemateriale m.v.

Samtidig skal **netværksopbygningen** udvides, herunder:

- afsøgning af internationale samarbejdsrelationer, der kan styrke projektets internationale potentiale

- opbygning af kontakter til erhvervslivet og fonde i regionen

- samarbejde om regionens turist- og eventstrategi

- samarbejde om regionens vækststrategi

-

5. Forslag til udmøntning af de reserverede midler
På basis af ovenstående foreslås følgende fordeling af de midler, som Vækstforum har indstillet reserveret (i alt 1 mio. kr. fordelt med 500.000 kr. i hvert af årene 2009 og 2010):

2009

Dækning af en andel af projektets udviklingsarbejde/sekretariatsudgifter som følge af det udvidede aktivitetsniveau	125.000
Afvikling af et regionalt introduktionsseminar i foråret 2009	125.000
Ansættelse af deltidsperson til kortlægningsopgaven (15t)	125.000
Rejser, møder, arbejdsgruppemøder m.m.	25.000
Informationsopgaver m.m.	100.000
I alt i 2009	**500.000**

2010

Dækning af en andel af projektets udviklingsarbejde/sekretariatsudgifter som følge af det udvidede aktivitetsniveau	125.000
Rejser, møder, arbejdsgruppemøder m.m.	50.000
Informationsopgaver m.m.	75.000
Gennemførelse af 6 visionsseminarer i foråret 2010	125.000
Medfinansiering af en række 2017-projektværksteder i efteråret 2010	125.000
I alt i 2010	**500.000**

Med indstillingen fra Vækstforum og tiltrædelsen i Regionsrådet har Region Midtjylland afsat en mio. kr. over årene 2009 og 2010.

Såfremt samarbejdet mellem Århus Kommune og Region Midtjylland fortsættes i 2011 og 2012, hvor det endelige forslag til EU skal afleveres og præsenteres, forventes ligeledes en regional medfinansiering af projektudgifterne i disse år. En sådan medfinansiering bør være på plads senest den 31. oktober 2010.

Herudover skal Århus Kommune finde supplerende finansiering til *kortlægningsopgaven*. Selve projektbudgettet er pt. Ca. 6 mio. kr. I handlingsplanen, der er behandlet i Århus Byråd, indstilles det at Århus Kommune finansierer 2,5 mio. kr. af kortlægningsbudgettet. Der pågår drøftelser med Region Midtjylland om supplerende finansiering af kortlægningsprojektet, evt. via Interreg 4 /Kattegat-Skagerrak program, hvor der kan samarbejdes med Oslo og Göteborg.

Med venlig hilsen

Ib Christensen (Kulturchef) og Trevor Davies (Projektchef),
Århus kommune